

Sosabowskiego Stanisława, gen.

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Goćław

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1980

Opis

Stanisław Franciszek Sosabowski (1892-1967) - dowódca wojskowy, generał brygady. Pochodził ze Stanisławowa, tam się kształcił w gimnazjum o profilu matematyczno-przyrodniczym, tam również związał się z organizacjami patriotycznymi, m.in. Polskimi Drużynami Strzeleckimi. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości w 1910 roku wyjechał do Krakowa, gdzie kontynuował naukę z zakresu ekonomii w tamtejszej Akademii handlowej. Po dwóch latach zmuszony został jednak do przerwania nauki i powrotu do rodzinnego domu. Został wówczas dowódcą 24. Polskiej Drużyny Strzeleckiej i awansowany do stopnia podchorążego (najwyższy stopień w czasie pokoju). W 1913 roku został powołany do służby wojskowej, w momencie wybuchu I wojny światowej był kapralem w austriackim 58. Pułku Piechoty stacjonującym w rodzinnym mieście. Walczył na froncie austriacko-rosyjskim, po rekonwalescencji (ranny nad rzeką Leśną miał poważne problemy ortopedyczne) przeszedł szkolenie archiwistyczne i znalazł się w sztabie austriackim w Belzano w północno-wschodnich Włoszech. 1 listopada 1918 został kierownikiem Komisji Likwidacyjnej byłego austriackiego Generalnego Gubernatorstwa w Lublinie. Nie uczestniczył bezpośrednio w wojnie polsko-bolszewickiej. W dwudziestoleciu międzywojennym ukończył Kurs Doszkolenia Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie został - już w randze podpułkownika - dowódcą batalionu w 75. Pułku Piechoty a następnie zastępcą dowódcy 3. Pułku Strzelców Podhalańskich. Tuż przed wybuchem II wojny światowej objął dowództwo skoszarowanego w Cytadeli Warszawskiej 21. Warszawskiego Pułku Piechoty "Dzieci Warszawy". W czasie walk obronnych początkowo wspierał wojska walczące w rejonie Mławy, jednak brak kontaktu z dowództwem spowodował jego powrót do stolicy i obsadzenie rejonu Grochowa. 16 IX doszczętnie rozbił o wiele silniejsze wojska niemieckie a jako dowódca "pododcinka Grochów" bronił go skutecznie aż do 27 IX, kiedy to nastąpiło zawieszenie walk a potem kapitulacja miasta. Wówczas to przeszedł do konspiracji i wstąpił w szeregi Służby Zwycięstwu Polski, z rozkazu której - jako pierwszy emisariusz - przez Węgry dotarł do będącego wówczas w Paryżu Rządu na Wychodźstwie, któremu przekazał meldunki z okupowanej stolicy. Wówczas to został mianowany dowódcą piechoty dywizyjnej 4. Dywizji Piechoty. Po upadku Francji został ewakuowany do Wielkiej Brytanii, gdzie objął dowództwo formującej się tam 4. Kadrowej Brygady Strzelców, z której postanowił stworzyć profesjonalną jednostkę spadochronową (1. Samodzielna Brygada Spadochronowa). 15 VI 1944 roku został awansowany do stopnia generała brygady. Liczył się z udziałem w przygotowywanym przez Armię Krajową Powstaniu, jednak władze brytyjskie zażądały od niego całkowitego posłuszeństwa. Brał więc udział w bitwie pod Arnhem, ale zdecydowanie

sprzeciwił się dokonania desantu spadochronowego żołnierzy na tyły wojsk niemieckich, sugerując brak możliwości przeprowadzenia akcji w całości, co zaowocowałyby klęską przedsięwzięcia. Tak też się stało a straty polskie wyniosły ok. 40%. Obarczony odpowiedzialnością za klęskę, 9 XII 1944 został odwołany z piastowanego stanowiska. Po zakończeniu wojny - sprzeciwiając się ustrojowi nowej Polski - zdecydował się pozostać na emigracji, sprowadzając do Londynu swoją rodzinę. Początkowo prowadził własną działalność remontowo-budowlaną a później także stolarsko-tapicerską, jednak po pięciu latach zdecydował się na pracę magazyniera w fabryce urządzeń elektrycznych "CAV", w której pracował do 1967 roku. Był odznaczony m.in. Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości, Orderem Polonia Restituta V Klasy, Złotym Krzyżem Zasługi z Szablami i Orderem Virtuti Militari V Klasy. Napisał dwie wspomnieniowe książki - "Najkrótszą drogą" oraz "Droga wiodła ugorem". Zmarł w Londynie na skutek rozległego zawału serca.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 19 A, rząd 7, miejsce 10\11.

Ciekawostki

Przed wojną planowano na tym terenie zbudować lotnisko międzynarodowe, jednak strefa lotów została zbombardowana w 1939 przez Luftwaffe. Po wojnie lotnisko odbudowano jako sportowe, służące Aeroklubowi Warszawskiemu. W 1971 zapadła decyzja o budowie tu osiedla i w 1976 lotnisko przestało istnieć. Ulica powstała pod koniec lat 70 na nowo planowanym osiedlu.

Stan obecny:

Bloki osiedla Gocław-Jantar. Powstały między 1977 a końcem lat 80 wg proj. Tadeusza Mrówczyńskiego. Na budowę osiedla rozpisano konkurs międzynarodowy, w którym brali udział architekci ze stolic państw socjalistycznych. Konkurs, rozstrzygany w 1972 w Kazimierzu, wygrały ekipy z Belgradu, Moskwy i Warszawy (Bogusław Chyliński, Jacek Jedynak, Andrzej Skopiński i Jerzy Skrzypczak). Opracowaniem osiedla na podstawie zwycięskich prac zajął się T. Mrówczyński. Na 225 hektarach lotniska zbudowano 4 części osiedla. W 1977 uzbrojono teren, a pierwsi lokatorzy wprowadzili się w 1979 na teren Orlika. Osiedle przeznaczone jest całościowo dla ok. 40.000 osób.

Data nadania nazwy: 1980.02.22
